

Tiny Appelman,

Ik ben geboren in juli 1931 in Bergen (Noord-Holland). Mijn vader werkte in de kolenhandel van zijn ouders. Hij ging met paard-en -wagen alle dorpen rond Bergen af om kolen af te leveren. Klanten rekenden in die tijd meteen af. Handje contantje. Toen ik 7 jaar oud was, zijn we met het hele gezin verhuisd naar Amsterdam. Dat kwam omdat mijn vader niet altijd het geld van de klanten afdroeg bij zijn ouders, maar veel geld naar het café bracht. Mijn grootouders hebben toen maar besloten om de kolenhandel te verkopen, zodat ze nog wat geld over hadden voor hun oude dag. Dat deden ze om te voorkomen dat mijn vader al het geld aan drank zou opmaken. AOW bestond toen nog niet. Als mijn vader de keus had tussen een mooie vrouw of een pul bier koos hij een pul bier, uiteindelijk is de drank hem fataal geworden.

Van Bergen naar Amsterdam

In 1938 verhuisde het hele gezin naar Amsterdam. In die tijd was het vrij eenvoudig een huurwoning te krijgen omdat er veel woningen waren bijgebouwd en nog veel woningen geen huurder hadden. We kregen een woning in Amsterdam West. Mijn vader kende Amsterdam al een beetje omdat hij voor het kopen van kolen elk jaar in Amsterdam kwam. Hij ging dan altijd naar het Café 't Mandje van Bet van Beeren op de Zeedijk. Bet was begonnen met het uitventen van vis op de Zeedijk en in 1927 is zij het café begonnen. Zij was een van de eerste lesbiennes die er openlijk voor uitkwamen. Een stoer wijf met lange leren jas op de motor. In 't Mandje mocht niet gezoend of gedanst worden, anders liep de drankvergunning gevaar. Zij baatte het café uit en hield er een vrije seksuele moraal op na. Het café was een trekpleister voor homoseksueel Amsterdam. En later voor de hele wereld.

De groenten van Jan Boogaart

Een ander bepalend moment in mijn leven was toen mijn vader Jan Boogaart, groenteman van beroep, uit het café mee naar huis nam. Mijn moeder kon het al van af het eerste begin goed vinden met deze man en heeft een relatie met hem gekregen. Daar was mijn vader niet blij mee en uiteindelijk verliet mijn moeder de woning en ging apart wonen. Mijn moeder ging mee bij het uitventen van groenten met Jan Boogaart. Dat ging toen nog met paard en wagen. Het was inmiddels oorlog en er was gebrek aan alles, maar door de vriend van mijn moeder hadden we altijd te eten. Ik heb ook op een gegeven moment mijn kleren in een zak gedaan en ben bij mijn moeder gaan wonen die inmiddels een tweekamerwoning in de Jordaan had kunnen huren. De andere kinderen zijn later ook bij mijn moeder en bij mij komen wonen.

Mannen

Mijn eerste man leerde ik kennen toen ik 15 jaar oud was. Hij was mijn judoleraar, Gé Koning. Leuk om te vertellen is dat ik de eerste vrouw in Nederland ben geweest die een zwarte band met judo behaalde. Ik was een kleine bekendheid, geen grote bekendheid.

Op mijn 22ste werd ik aan de kant gezet door Gé voor een jonger meisje, ook een leerling. Daarna leerde ik Eugene kennen in een dansgelegenheid op het Rembrandtplein. Dat was mijn grote liefde. Maar Eugene ging werken na een korte opleiding voor de Koninklijke Nederlandse Pakketvaart Maatschappij als stuurman en later als kapitein in Indonesië. Deze maatschappij onderhield scheepvaartverbindingen tussen de vele eilanden van Nederlands-Indië en o.m. naar Singapore en Australië. Deze relatie duurde slechts 9 maanden. Een paar jaar later kwam Dirk in mijn leven. Hij was een selfmade man die erg succesvol was in de handel. Met hem heb ik een heel gelukkig leven gehad. Hij is helaas te vroeg overleden. Een leuke anekdote. Ik wilde ook graag werken. Dus ik had gesolliciteerd bij Maison de Bonnetterie aan het Rokin. De Bonnetterie was een zeer luxueuze winkel in dames- en herenkleding voor de beter gesitueerden. Ik was aangenomen. Maar toen mijn Dirk vernam dat ik daar ging werken heeft hij de Bonnetterie laten weten dat dat niet doorging. Vrouwen behoorden volgens hem niet buitenshuis te werken.

Jantje

Tijdens het interview dat ik met Tiny had, had Tiny het steeds over Jantje. Op een gegeven moment besloot ik te vragen: 'Wie is Jantje' waarop zij mij mededeelde: 'Jantje is mijn zoon.' 'Hoe oud is Jantje dan?' 'Jantje is 73'. 'En die noem je Jantje?'. 'Ja wij in Bergen verkleinen alles'.

Levensles voor jonge mensen

Jonge mensen kan ik aanraden om **Jiu-jitsu** te leren. Het is een Japanse zelfverdedigingskunst waarmee men in een paar seconden een aanvaller kan controleren of uitschakelen. Dat versterkt het zelfvertrouwen van mensen.

Tiny op weg naar een proces verbaal (Adriaan van Poppel vertelt)

Wij waren op weg naar huis, Tiny zette Sieb en mij altijd af bij het Haarlemmermeerstation. We reden op de Amstelveenseweg, maar we belandden in een file. Op een gegeven moment stonden we ter hoogte van het Vondelpark vast. We gingen maar stapvoets vooruit. Tiny vond dat maar niks en vroeg of er een andere mogelijkheid was. Ze keek een beetje rond en zag een politiewagen over de trambaan rijden. De wagen reed ons voorbij. Tiny: 'Waar gaat die naartoe?' Ik zei: 'Nou, die gaat hier linksaf'. 'Oh, als hij linksaf kan, dan kunnen wij dat ook'. Sieb zei daarop: 'Doe dat maar, blijf niet in die file staan.' We reden de straat in, linksaf, rechtsaf, en op een gegeven moment volgden we de politiewagen. We kwamen bij een bord waar 'Verboden voor alle verkeer' op stond. Adriaan zei: 'Ja, en nu, Tiny?' De politiewagen reed voorbij, over de stoep. Tiny zei: 'Hij kent de weg, ik ga achter hem aan.' Sieb riep: 'Doen!' Tiny reed er achteraan. Ik zei: 'Nou, Tiny, is het wel verstandig om dat te doen?' 'Het is een politiewagen, die mogen alles. Als hij dat mag, dan mag ik het ook.' 'Ja, daar heb je gelijk in,' zei Sieb. Maar goed,

wij reden verder, en op een gegeven moment stond er weer een bord 'Verboden voor alle verkeer'. De politiewagen ging er weer omheen via de stoep.

Sieb: 'Volgen ook over de stoep! "Ja,' zei Tiny, 'doe ik. 'Hij kent de weg.' 'Ja, Tiny, hij kent de weg.' We gingen weer linksaf, en op een gegeven moment stond er weer een bord 'Verboden voor alle verkeer'. De politiewagen ging er weer voorbij en Tiny maakte aanstalten om dat ook te doen. Maar toen stopte de politie. Een van de agenten stapte uit. Het was een jongeman met een baard, hij keek erg fanatiek. Ik dacht: 'Die gaat ons een boete geven.' Hij wendde zich tot Tiny en maakte de beweging dat ze het raampje naar beneden moest doen. Tiny deed dat en zei vriendelijk: 'Hallo, jongen. Ik ben de weg kwijt!'

'Ja, maar u bent al drie keer een bord voorbijgereden met verboden in te rijden', zei de agent. 'Ja,' zei Tiny, 'dat klopt, maar ik ben hier helemaal niet bekend. Ik dacht dat u de weg wel wist, dus ik reed maar achter u aan.' 'Ja, maar zo werkt het niet, mevrouw,' zei de agent. Sieb op de achtergrond: 'Heb je niks beters te doen? Ga boeven vangen in plaats van deze dame lastig te vallen.' De agent hoorde het niet. Hij was erg fanatiek. Toen kwam de andere agent, erbij en vroeg: 'Mevrouw, hoe kan het dat u niet...?' 'Nou,' zei Tiny, 'ik legde het al aan uw collega uit: ik ben hier niet bekend. Jullie zijn hier bekend, want jullie reden zo. Ik dacht, dan rijd ik er maar achteraan.' 'Ja, maar dat mag toch niet,' zei de agent. 'Ja, maar wat moet ik anders doen?' vroeg Tiny. 'Uw rijbewijs,' vroeg de agent. Tiny overhandigde haar rijbewijs en de agent keek en keek en uiteindelijk: 'Zoo, bent u dat? En op uw leeftijd nog achter het stuur?'

'Ja hoor,' zei Tiny. 'Ik kan hartstikke goed rijden. Ik rij al vanaf mijn zeventiende, zelfs helemaal naar Monte Carlo en terug.' De baard politieagent maakte aanstalten om een boete uit te schrijven, maar toen keek de collega politieagent hem aan en vroeg: 'Is dat echt nodig?' 'Nou,' zei hij, 'Wacht maar even.' De agent nam contact op met zijn collega en overlegde. De collega stelde voor om de hand over zijn hart te strijken en haar gewoon te laten gaan. De agent zei toen: 'Ik hoop dat ik op uw leeftijd nog zo goed kan rijden. Deze keer zien we het door de vingers. U mag verder' 'Dankjewel, jongeman,'

Bridgen

Dat ik ben gaan bridgen heb ik aan mijn man, Dirk, te danken. Hij heeft me op het idee gebracht. Bridgen en onze bridgeclub betekenen veel voor mij omdat enerzijds het een spel is waarbij je je hersens blijft gebruiken en anderzijds is het heel goed voor het onderhouden van sociale contacten. Dat is belangrijk als je ouder wordt.

Wat zou je willen veranderen op onze bridgeclub?

Tiny wil niets veranderen, maar is dankbaar voor de inzet van de vrijwilligers die zoveel werk verrichten zodat we kunnen bridgen op onze club.

Over Tiny is een leuke, documentaire gemaakt waarin zij als een onafhankelijke, sterke vrouw naar voren komt.

Lang leve de zwarte band. Lang leve Tiny!

Hoera!

Mannen gaan aan haar voeten
Tiny Dekker (24): de jongste „weerbareste”
vrouw van Nederland
NAAST ZWARTE BAND JUDO
ZES GRADEN JIU JITSU

„Heeft u wel eens op straat gevochten?”
 „Nee.... dat is nooit nodig geweest. Ik heb iets in mijn ogen, dat afschrikt. Men voelt, dat ik te sterk ben....”
 Met dezelfde woorden begonnen we jaren geleden eens het interview met een bekend bokser. Maar ditmaal zitten we tegenover een jonge, charmante vrouw — het type van een balletdanseres of mannequin. Het is de 24-jarige Tiny Dekker uit Amsterdam: naast de hoge onderscheiding van de zwarte band in Judo beehaalde ze zes graden in Jiu Jitsu, ... en dat wil wat zeggen voor een vrouw!

TINY DEKKER.

Ze is de jongste vrouw in ons land, die een dergelijke prestatie op het terrein van deze verwante gevechtssporten leverde. Enige tijd is zij ook de enige geweest, maar er is een tweede bij gekomen: de ongeveer 30-jarige Corry Prins-van Os. Maar Tiny Dekker hoopt dit jaar haar tweede Dengraad te doen en heeft bovendien een leeftijdsvoorsprong.... de tijd zal moeten leren, of zij weer op eenzame hoogte komt.

In elk geval staat Tiny haar mannetje en het is niet prettig, door haar in de heupzwaai genomen te worden.... ook al belooft ze een tegenstander die niet op de hoogte is van Judo, „dat ze hem voorzichtig zal neerleggen”.

Maar toch.... het beoefenen van deze sport heeft voor een vrouw geheel eigen psychologische kanten. Want wanneer Tiny traint of een demonstratie geeft, kan zij zich niet zo heerlijk vrij geven als een man, want: „Je moet altijd oppassen, dat b.v. de lippenstift niet door je gezicht smeert.... en een man mag vuurrood worden en gezichten trekken.... ik moet er steeds rekening mee houden, dat er mensen naar mij zitten te kijken”. Als jong meisje was zij erg verlegen, maar nu heeft

ze zelfvertrouwen en houdt gekregen. „En Judo is zo goed voor je figuur....”

Het was vroeger haar hoogste ideaal om coupeuse te worden, maar toen ze zestien jaar was, zei een vriendinnetje: „Ga eens mee naar Jiu Jitsu-les.... dat is leuk”. Ze ging — eerst nog ongeïnteresseerd en niet vermoedend, dat deze voor haar toen nog zo vreemd uitzieende Japanse „water-vlugge” aanvals- en verdedigingssport nog eens haar grootste hobby zou worden. Of eigenlijk is dit niet juist: later kwam ze in de ban van het zusje van Jiu Jitsu, het Judo, dat een zuivere gevechtssport is.

Ze heeft acht jaren getraind en nog eens getraind; ze haalde met taale volharding graad na graad, band na band. Kampioene kan zij echter nimmer worden, want zolets bestaat er in de vrouwelijke sector niet. „Judo is heel erg moeilijk... hoe langer je het doet, des te moeilijker wordt het....”

Tiny Dekker staat op en „zweet” elegant door haar met smaak ingerichte flat, tenslotte voor een kopje thee te zorgen. Wanneer ze ons bedient, spreekt ze over de Japanse meestergreep, de schouderworp en de arm- en beenkiem. („Nooit

doorzetten.... want anders breek je iets.”)

„Op het ogenblik geef ik les aan jonge kinderen in de sportschool van mijn vriend Tonny Wagenaar. En men merkt ook aan hun reacties, dat men juist door het besef weerbaar te zijn, niet meer zo makkelijk tot vechten komt. De kinderen, die veel vechten, worden kalmer.... ze komen er boven te staan. En de zwakkeren, die veel aangevallen werden, worden meer met rust gelaten....”

Incidenteel werkt Tiny Dekker ook als mannequin, terwijl ze het coupeuse-vak nog niet geheel vergeten is: ze ontwerpt namelijk haar eigen kleding. En wanneer ze zich modieus op straat beweegt, leest men in haar grote, hemelsblauwe ogen een vaste overtuiging en wel deze: iedere man gaat aan mijn voeten. Bovendien kan ze met de mannen spelen, maar dat doet ze (gelukkig) niet

greep. 4. In Amsterdam zijn ongeveer dertig dames, die judo beoefenen. Tiny heeft één van haar hier in de schouderworp. 5. Bismen kopen op het Landsplein.

HAAR Mannetje

het is het leren uitvoeren van bepaalde handgrepen, waardoor je een eventuele aanvaller van je af kunt houden. Wanneer je judo leert, leer je meteen vallen, pijnloos vallen dan. In al die vijf jaar, dat ik judo beoefen, heb ik me nog maar één keer bezeerd. Wanneer aankomst vindt je zich beëindigt niet vechtlustig. Zij ziet het judo echt als sport — en als zodanig onderricht zij het ook. Twee jaar geleden trouwde zij met haar vroegere leermeester, die de naam krijgt geografeerde judo-beoefenaar in Nederland. Hij, en nu wordt zij beschouwd als assistente in zijn

sportschool. Daar geeft zij les aan dames, en ook aan kinderen. Die zijn het plechtigste; ze zijn niet bang om te vallen, en... het ligt hen. Ze hebben het veel gauwer onder de knie dan iedereen. Iedere keer, wanneer er een bevordering moet worden gemaakt (de hoogste graad is de zwarte band met de vijfde dan) moet er een examen worden afgelegd. Dat duurt twee minuten; binnen die tijd moet de kandidaat de andere partij hebben overwonnen. Het is echter louter een formele kwestie — want er wordt dan uitsluitend getreden tegen lager geografeerden. Veel dames zijn er in Nederland niet, die judo beoefenen. Met elkaar zullen het er misschien vijf en reventig zijn. Maar stuk voor stuk zijn ze, net als Tiny Koning, geen vrouwen om mee te spotten.

beginnen met Jiu-Jitsu; twee jaar later ging zij over op het nog soepeler judo.

18 APRIL 1953 BIJVOEGSEL VOOR DE VROUW - DE COURAGE

„NEDERLANDS JUDO-VROUW NO. 1“

Tiny Koning is veel mannen véél te sterk...

(Van een onzer verslaggevers)

„EEN VROUW IS HONDERD MANNEN TE ERG“, vond Vondel reeds. Wat hij gezegd zou hebben, van die allercharmantste mevrouw Tiny Koning, een slank vrouwtje, het mooie, lange blonde haar glad naar achteren getrokken en met een „paardstaart“ neerhangend, zoeten we niet. Want Tiny Koning vindt in de meest letterlijke zin van het woord de mannen om haar — getrouwd — vingers. Wee de man die haar te na komt. Zij vloert hem rustig en zeker. Want de 22-jarige Tiny Koning is „Nederlands Judo-vrouw“ no. 1. Met feilloze zekerheid voert ze de heup- en nekwaaiten uit, en iedere handgreep betekent opnieuw weer het zekere onderspit delven van dit tenger, charmante vrouwtje.

Zij was....
en nu is zij....

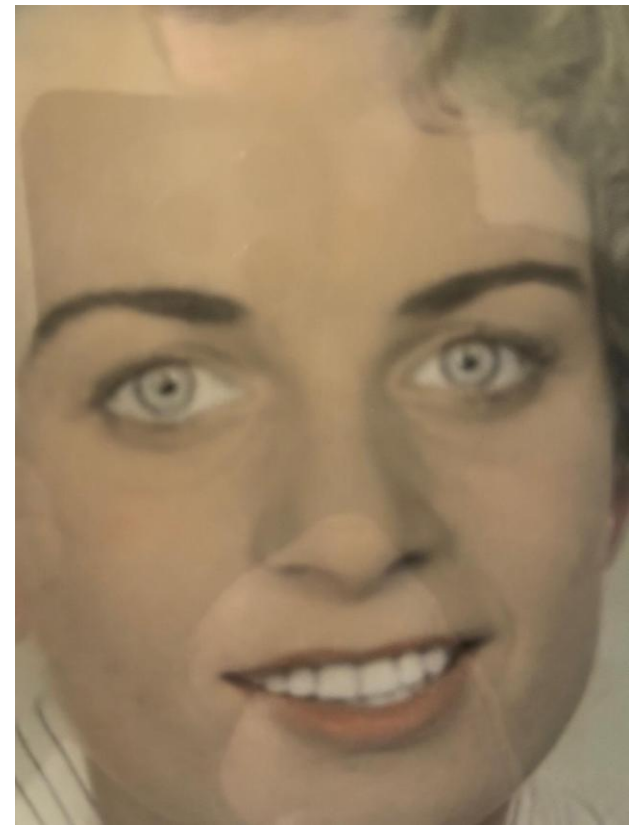
Mevrouw Koning voelde zich al als meisje van zestien jaar tot de Judo-sport aangetrokken. Na twee jaar ging ze les nemen bij de Amsterdamse sportinstructeur Gé Kosterdame werd een van zijn beste leerlingen en bereikte een graad in de edele judosport die zelfs vele mannen niet bereikten. Examen na examen, steeds moeilijker, steeds weer van een hoger graad van goeifindheid en perfectionisme getuigend. Eerst de gele, dan de oranje en de groene, vervolgens achter elkaar de groene, de blauwe en de bruine.

In Mei zal mevrouw Koning haar laatste examen voor de hoogste graad der Judo-ontwikkeling doen, de zwarte gordel. Dan is zij al haar sexegenoten milien vooruit, want in Nederland is er zelfs geen vrouw die al de bruine band heeft.

Sportief...

Zij houdt van haar sport, een sport die ontstaan is uit het Japans Jiu Jitsu. Na de oorlog is de wedertijd-vorm er van, het judo, in Nederland geïmporteerd. Het judo is een veredeld Jiu Jitsu, waar de gevaarlijke grepen uit zijn verwijderd. Het sportieve element is overgebleven. Zo één sport met naast de gevechten van lichamelijke en wel

HET ECHTPAAR KONING demonstreert tijdens de les aan de Judo-juniores een van de (letterlijke) kneepjes van het judo-metier. En al is Gé nu al honderdmaal de wettige echtgenoot van de charmante Tiny en al is hij dan haar leermeester in deze sport, vaakkundig gaat ook hij aan haar voeten, en heeft — zoals zovele mannen — niets in te brengen...

Een vrouw leert Judo

ogen, waarin die waakzame pupillen armen uitzet bij u, pra zant.

„Wat is dat?“ zeg ik. En b ogrimlik maakt ze een bepaald en ik kan geen zin meer versta (daarop is het weer vooruit) en is Koning zegt onbewogen: „Ik maakt elke aanvaller weerloos.“

Ze praat over polsdraaien, kniegedriven, over vingervast steken. Jiu Jitsu is een uitleg die tijd en aandacht eist. De bewegingen gecompliceerd en worden tot de hoogste snelheid. Er gaan jaren overheen, eer je praktijk beheersbaar beheerst.

„Hoe jong je er al mee kunt Tiny Koning heeft heel wat net zes jaar. Jongens en met terbasjes, die elkaar op stre vliegen, leven zich Woensdag het uurle Judo uit en wordt minder agressief. De kinderen winnen aan zelfvertrouwen, woordigheid van geest. Er van werkende vrouwen, me lijk ook huisvrouwen. Die is vooral om slanker en leniger lukt ook, want ze vallen goe Weer een andere categorie granen, die nog even gauw willen leren, en de rancune vast doel voor ogen alle g gen bestuderen.

„Merkwaardig is,“ zegt T ook hun agressiviteit ven ze deze wijze van vechten beheersen. Als je het kunt, d en dan gebruik je haar, s ker, n e t. Als je precies moet verslaan, dan bent zuchtig om te winnen. J en daarom sta je erbove

Mevrouw Tiny Koning—Dekker laat zien hoe nuttig Judo kan zijn

HET JIU JITSU is de waartuit het Judo is afgeleid. Oorspronkelijk, oude manier van vechten sage, die vertelt dat en Kadari zich ervan is deloze invormers van de te bestriden. In 1880 di dert, Jigoro Kano in al werd onderwezen, door verspreidende systemen, geheim waren en later zijn land. Nu is het on schoolleug en verplij

In ons land is de b sport na de oorlog en Koning en haar man dags van 's morgens

dat het kind zich onder alle omstandigheden verdedigen kon. Maar het werkte blijkbaar aanstekelijk, want het is nu zo, dat de hele familie judoot. Vader, moeder, tot de kleintjes van zeven en zes jaar toe. Het was al tijd een wetnig vechtlustig gezin en de geestdriftige verhalen hadden mij dus wel een beetje verbaast.

En nu blijkt deze elegante modieuze vrouw een Judo- en Jiu Jitsu-kampioene. Ze gooit de sterkste en zwaarste man, mocht hij haar niet liep ze door het restaurant